

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Medicinska etika in pravo
Subject Title:	Medical Ethics and Law

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Dentalna medicina/Dental Medicine 2. stopnja/2nd cycle		4	8

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Compulsory
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15	30				45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Red. prof. dr. Matjaž Zwitter Red. prof. dr. Vesna Rijavec
-------------------------------------	---

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: slovenščina/slovene
	Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	Prerequisites:

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
<p>Filozofske osnove medicinske etike. Utilitarna in deontološka (Kantova) etika. Etika ravnotežja s štirimi osnovnimi principi: avtonomija posameznika, dobrotelost, neškodovanje, pravičnost. Etična analiza. Etični kodeksi in normativna določila (deklaracije). Pravne norme v zdravstvu. Reševanje enostavnih etičnih in pravnih dilem. Reševanje kompleksnih dilem: pravno neoporečna, etično sporna odločitve; pravno oporečna, etično pravilna odločitve. Odločanje v primerih konflikta interesov: posamičen bolnik proti celotni populaciji bolnikov; individualni interes bolnika proti interesu družbe – meje avtonomije posameznika. Odnos med zdravnikom in bolnikom: bolnikova obveščenost in soodločanje, ravnanje v primerih bolnikove nepopolne avtonomije, vnaprejšnja bolnikova navodila, nadomestno odločanje. Odločanje pri posebej ranljivih populacijah bolnikov: otroci, ostareli, hudo bolni, urgentna stanja, psihiatrični bolniki. Etična vprašanja na začetku in koncu življenja: genetika in nove poti spočetja in oploditve, splav, vzdrževanje življenja in evtanazija. Določanje prioritete v zdravstvu. Zdravnikov odnos do bolnika in meje solidarnosti pri samo-povzročenih boleznih: kajenje, alkohol in druge droge, nasilni ali visoko tvegani športi, gladovna stavka. Neugoden izid zdravljenja in domnevna zdravnikova napaka: etična, pravna in odškodninska odgovornost. Odnosi v zdravstvu: odgovornost in hierarhija med posamezniki</p>	<p>Philosophical basics of medicine ethics. Utilitarian and deontologic (Kant) ethics. The four principles of medical ethics: autonomy, beneficence, non-maleficence, justice. Ethical analysis. Ethical codes, normative ethics. Legal basis of health care. Solving simple ethical and legal dilemmas. Complex dilemmas: legally permissible but ethically unacceptable decision; legally unacceptable, ethically correct decision. Solving conflicts of interests: individual patient against the whole population of patients; individual patient against interests of society – the limits of individual autonomy. Physician-patient relationship: information and consent, decisions in case of limited autonomy, advance directives, surrogate decisions. Decisions in vulnerable populations: children, advanced age, seriously ill, emergencies, psychiatric patients. Ethical issues at the beginning and end of life: genetics and new approaches in conception, abortion, futile treatment, terminal illness, euthanasia. Setting the priorities in health care. Physician's approach to patient and limits of solidarity in self-inflicted disease: tobacco, alcohol and drug abuse, violent or dangerous sport activities, obesity, starvation. Failure of medical treatment and suspected physician's malpractice: ethical and legal responsibility, patient's right to compensation. Relations in health care: responsibility and hierarchy among different levels of health care and within the</p>

profili zdravstvenih delavcev ter znotraj zdravništva; zdravnik na vodilnem položaju; meje kolegialnosti. Zdravniška stavka. Etična in pravna vprašanja pri raziskovanju v bio-medicini. Zdravnik in farmacevtska industrija. Zdravnik in mediji. Zdravnik kot strokovnjak po naročilu drugih ter brez zavezanosti interesom posamičnega bolnika: zdravnik kot izvedenec, nadzornik. Zdravnik kot bolnik.

medical profession. Physicians on strike. Ethical and legal aspects of medical research.

Physician and pharmaceutical industry. Physician and media. Physician as expert. Physician as patient.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Beauchamp TL, Childress JE: Principles of biomedical ethics, 7th ed. Oxford University Press, Oxford 2013
2. Matjaž Zwitter. Pogovori o zdravniški etiki (2018). Založba Cankarjeva založba, 2018, ISBN 978-961-282-311-5

Cilji:

Študent bo spoznal filozofske osnove medicinske etike, etične kodekse in druga temeljna etična normativna določila ter pravne okvire za delo in odnose v zdravstvu. Na tej osnovi bo znal reševati konkretne dileme z uporabo pravnih norm, etičnih normativnih določil in etične analize.

Objectives:

Understanding of the basic aspects of medical ethics, ethical codes and other important ethical documents and legal aspects related to health care. Using legal norms, ethical norms and ethical analysis, the student should be able to offer solutions on practical examples of ethical dilemmas.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Razumevanje etičnih določil in pravni odnosi v zdravstvu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Znanje bo vplivalo na celotno ravnanje zobozdravnika v procesu zdravljenja.

Knowledge and Understanding:

Understanding of ethical norms and relationship with health care legislation.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Acquired knowledge will influence physicians' complete approach to process of healing.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja
Seminarji

Lectures
Seminars

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	50 %	Type (examination, oral, coursework, project):
Seminar	50 %	Seminar
Izpit		Exam
ŠTUDIJSKE OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV:-		ACADEMIC OBLIGATIONS OF STUDENTS:-
POGOJI ZA PRISTOP K POSAMEZNEMU PREVERJANJU ZNANJA:-		REQUIREMENTS FOR ACCESS TO INDIVIDUAL KNOWLEDGE CHECKING:-

Reference nosilca / Lecturer's references:

MATJAŽ ZWITTER (2014 – 2017)

SMRDEL, Uroš, KOVAČ, Viljem, POPOVIČ, Mara, ZWITTER, Matjaž. Glioblastoma patients in Slovenia from 1997 to 2008. Radiology and oncology, ISSN 1318-2099. [Print ed.], Mar. 2014, vol. 48, no. 1, str. 72-79, VI, graf. prikazi, tabele. <http://www.degruyter.com/view/j/raon.2014.48.issue-1/raon-2014-0002/raon-2014-0002.xml?format=INT>, doi: [10.2478/raon-2014-0002](https://doi.org/10.2478/raon-2014-0002). [COBISS.SI-ID [1729659](https://www.cobiss.si/id/1729659)], [JCR, SNIP, WoS do 25. 12. 2016: št. citatov (TC): 5, čistih citatov (CI): 4, Scopus do 31. 8. 2017: št. citatov (TC): 6, čistih citatov (CI): 5]

STANIČ, Karmen, ZWITTER, Matjaž, TURNŠEK HITIJ, Nina, KERN, Izidor, SADIKOV, Aleksander, ČUFER, Tanja. Brain metastases in lung adenocarcinoma : impact of EGFR mutation status on incidence and survival. Radiology and oncology, ISSN 1318-2099. [Print ed.], Jun. 2014, vol. 48, no. 2, str. 173-183, V, ilustr., doi: [10.2478/raon-2014-0016](https://doi.org/10.2478/raon-2014-0016). [COBISS.SI-ID [1803643](https://www.cobiss.si/id/1803643)], [JCR, SNIP, WoS do 25. 6. 2017: št. citatov (TC): 9, čistih citatov (CI): 7, Scopus do 28. 7. 2017: št. citatov (TC): 11, čistih citatov (CI): 9]

- RAJER, Mirjana, ZWITTER, Matjaž, RAJER, Borut. Pollution in the working place and social status : co-factors in lung cancer carcinogenesis. *Lung cancer*, ISSN 0169-5002. [Print ed.], Sep. 2014, vol. 85, no. 3, str. 346-350, doi: [10.1016/j.lungcan.2014.06.012](https://doi.org/10.1016/j.lungcan.2014.06.012). [COBISS.SI-ID [1824123](#)], [JCR, SNIP, WoS do 19. 4. 2017: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4, Scopus do 27. 3. 2017: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4]
- ZWITTER, Matjaž, STANIČ, Karmen, RAJER, Mirjana, KERN, Izidor, VRANKAR, Martina, EDELBAHER, Natalija, KOVAČ, Viljem. Intercalated chemotherapy and erlotinib for advanced NSCLC : high proportion of complete remissions and prolonged progression-free survival among patients with EGFR activating mutations. *Radiology and oncology*, ISSN 1318-2099. [Print ed.], Dec. 2014, vol. 48, no. 4, str. 361-368, III, doi: [10.2478/raon-2014-0038](https://doi.org/10.2478/raon-2014-0038). [COBISS.SI-ID [1882747](#)], [JCR, SNIP, WoS do 25. 6. 2017: št. citatov (TC): 9, čistih citatov (CI): 6, Scopus do 31. 8. 2017: št. citatov (TC): 9, čistih citatov (CI): 6]
- VRANKAR, Martina, ZWITTER, Matjaž, BAVČAR-VODOVNIK, Tanja, MILIČ, Ana, KOVAČ, Viljem. Induction gemcitabine in standard dose or prolonged low-dose with cisplatin followed by concurrent radiochemotherapy in locally advanced non-small cell lung cancer : a randomized phase II clinical trial. *Radiology and oncology*, ISSN 1318-2099. [Print ed.], Dec. 2014, vol. 48, no. 4, str. 369-380, IV, tabele, grafi, doi: [10.2478/raon-2014-0026](https://doi.org/10.2478/raon-2014-0026). [COBISS.SI-ID [1882491](#)], [JCR, SNIP, WoS do 26. 2. 2017: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, Scopus do 24. 5. 2015: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
- ZWITTER, Matjaž. Independent clinical research may alleviate disparities in cancer treatment. *Asia-Pacific journal of oncology nursing*, ISSN 2349-6673, Dec. 2016, vol.3, no. 4, str. 312-315. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5214863/>, doi: [10.4103/2347-5625.195884](https://doi.org/10.4103/2347-5625.195884). [COBISS.SI-ID [2593659](#)], [WoS do 28. 1. 2017: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
- ZWITTER, Matjaž, RAJER, Mirjana, STANIČ, Karmen, VRANKAR, Martina, DOMA, Andrej, CUDERMAN, Anka, GRMEK, Marko, KERN, Izidor, KOVAČ, Viljem. Intercalated chemotherapy and erlotinib for nonsmall cell lung cancer (NSCLC) with activating epidermal growth factor receptor (EGFR) mutations. *Cancer biology & therapy*, ISSN 1538-4047, 2016, vol. 17, iss. 8, str. 833-839, doi: [10.1080/15384047.2016.1195049](https://doi.org/10.1080/15384047.2016.1195049). [COBISS.SI-ID [2403451](#)], [JCR, SNIP, WoS do 27. 8. 2017: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4, Scopus do 31. 8. 2017: št. citatov (TC): 5, čistih citatov (CI): 5]
- SMRDEL, Uroš, POPOVIČ, Mara, ZWITTER, Matjaž, BOŠTJANČIČ, Emanuela, ZUPAN, Andrej, KOVAČ, Viljem, GLAVAČ, Damjan, BOKAL, Drago, JEREBIC, Janja. Long-term survival in glioblastoma : methyl guanine methyl transferase (MGMT) promoter methylation as independent favourable prognostic factor. *Radiology and oncology*, ISSN 1318-2099. [Print ed.], Dec. 2016, vol. 50, no. 4, str. 394-401, V, ilustr. u <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5120572/pdf/raon-2015-0041.pdf>, doi: [10.1515/raon-2015-0041](https://doi.org/10.1515/raon-2015-0041). [COBISS.SI-ID [2089595](#)], [JCR, SNIP, WoS do 27. 8. 2017: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, Scopus do 19. 10. 2016: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
- TURNŠEK HITIJ, Nina, KERN, Izidor, SADIKOV, Aleksander, KNEZ, Lea, STANIČ, Karmen, ZWITTER, Matjaž, ČUFER, Tanja. Immunohistochemistry for EGFR mutation detection in non-small-cell lung cancer. *Clinical lung cancer*, ISSN 1525-7304, 2017, vol. 18, iss. 3, str. e187-e196, doi: [10.1016/j.clc.2016.11.021](https://doi.org/10.1016/j.clc.2016.11.021). [COBISS.SI-ID [2609787](#)], [JCR, SNIP, WoS do 2. 6. 2017: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0, Scopus do 7. 3. 2017: št. citatov (TC): 0, čistih citatov (CI): 0]
- VESNA RIJAVEC (2013-2017)**
- RIJAVEC, Vesna. Zdravniška napaka. V: XV. DCGP, dnevi civilnega in gospodarskega prava : 13. - 14. april 2017, Portorož. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo: Pravna fakulteta. 2017, f. 39-47. [COBISS.SI-ID [15557713](#)]
- REBERŠEK GORIŠEK, Jelka, FLIS, Vojko, RIJAVEC, Vesna, KRALJIČ, Suzana, DRNOVŠEK, Katja. Odrasla mnenja sodobne družbe o vključitvi integrativne medicine v obravnavo pacienta s pomočjo rezultatov ankete. V: REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (ur.), KRALJIČ, Suzana (ur.). Integrativna medicina - izziv sodobne medicine : zbornik povzetkov, 24. posvetovanje z mednarodno udeležbo Medicina in pravo, Maribor, 20. in 21. marca 2015. Maribor: Univerzitetni klinični center. 2015, str. 15-24. http://www.acj.si/images/MIP2015/2015_MIP_POVZETKI_koncno.pdf. [COBISS.SI-ID [4857899](#)]
- KRALJIČ, Suzana, RIJAVEC, Vesna. Priznanje očetovstva s strani "transgender" osebe, ki je spremenila spol (FTM) : mnenje. Maribor: Pravna fakulteta, 2016. [8] f. [COBISS.SI-ID [5213995](#)]
- RIJAVEC, Vesna, BREZOVNIK, Boštjan, STRBAN, Grega. Pravni vidiki prilagoditve študija medicine novim razmeram v zdravstvu : predavanje na Strokovnem posvetu o zdravstvenem sistemu in sistemu izobraževanja zdravnikov ter primerjava z Republiko Avstrijo, Maribor, 14. sep. 2016. [COBISS.SI-ID [15456849](#)]
- Medicine, law & society. Rijavec, Vesna (glavni urednik 2015-2019). Maribor: Pravna fakulteta, 2015-. ISSN 2463-7955. <http://journals.um.si/index.php/medicine/index>. [COBISS.SI-ID [281851136](#)]
- KRALJIČ, Suzana (urednik), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (urednik), RIJAVEC, Vesna (urednik). Medicina in pravo : sodobne dileme III. Maribor: Pravna fakulteta, 2014. 377 str., ilustr. ISBN 978-961-6399-73-9. [COBISS.SI-ID [80561665](#)]
- KRALJIČ, Suzana (urednik), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (urednik), RIJAVEC, Vesna (urednik), 25. posvet Medicina in pravo, 18.-19. marec 2016, Maribor, Slovenija = 25th Conference Medicine and Law, March 18th-19th, 2016, Maribor,

Slovenia. Razmerje med pacientom in zdravnikom : konferenčni zbornik : 25. posvet Medicina in pravo, (18.-19. marec 2016, Maribor, Slovenija) = The patient - doctor relationship : (conference papers) : 25th Conference Medicine and Law, (March 18th-19th, 2016, Maribor, Slovenia). Maribor: Pravna fakulteta: Lexonomica press, 2016. 138 str. ISBN 978-961-6399-76-0. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/3>. [COBISS.SI-ID 86251777]

KRALJIČ, Suzana (urednik), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (urednik), RIJAVEC, Vesna (urednik), 26. posvet Medicina, pravo in družba, 23.-24. marec 2017, Maribor. Varnost pacienta in zdravstvenih delavcev : (konferenčni zbornik). Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2017. 322 str., ilustr. ISBN 978-961-286-021-9. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/208>, <https://dk.um.si/lzpisGradiva.php?id=65344>. [COBISS.SI-ID 91251969]